

Dosarul nr. 2ra-478/18

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – O. Țurcan,

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru,

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru,
Iuliana Oprea, Ion Druță,
Luiza Gafton, Maria Ghervas,

examinând recursul, declarat de către administratorul procesului de insolvență al Societății cu Răspundere Limitată „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Aip Grup Invest” în proces de insolvență împotriva lui Igor Cecanov cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a amenzii contractuale,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Aip Grup Invest”, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 iulie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 22 februarie 2016 administratorul procesului de insolvență al SRL „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Cecanov cu privire la încasarea sumei de 200 000 lei, dobânzii în sumă de 10 000 lei, penalității de întârziere în sumă de 4 931,51 lei, amenzii în sumă de 14 794, 52 lei și a cheltuielilor de judecată. (f.d.2-3)

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că la 01 februarie 2011 a fost încheiat cu Igor Cecanov un contract de livrare a producției agricole nr.01/02. În baza pct. 1 din contract, cumpărătorul și-a asumat obligația de a primi și de a achita producția agricolă și anume soie – 74 498,900 kg, iar furnizorul și-a asumat obligația de a pune la dispoziția cumpărătorului produsul sus nominalizat. Reclamanta menționează că a transferat pe contul lui Igor Cecanov suma de 200 000 lei, însă pârâtul nu și-a îndeplinit obligația contractuală prevăzută în pct. pct. 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4 și anume, nu a livrat la adresa sa soia în cantitate de 74 498,900 kg. Reclamantul indică că conform pct. 4 al contractului a achitat prin virament la data de 07 februarie 2011 și 8 februarie 2011, potrivit ordinelor de plată nr. 10 și nr. 11, eliberate de BC „Banca Sociala” SA sumele de 23 400 lei și 176 600 lei în contul pârâtului, iar potrivit pct.6.1, 6.2 ale contractului pârâtul în legătură cu neexecutarea obligației sale urmează să restituie suma achitată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 iulie 2016 s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Aip Grup Invest”. (f.d.58, 63-64)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017 a fost respins apelul declarat de SRL „Aip Grup Invest”, s-a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 iulie 2016. (f.d. 118-124)

La 04 ianuarie 2018 administratorul procesului de insolvență al SRL „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2017, solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu remiterea cauzei la re judecare în prima instanță. (f.d. 126-128)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, ce a dus la adoptarea unor hotărâri eronate. Totodată, instanțele de judecată, neverificând tranzacție între Igor Cecanov și „Andolir” SRL, în lipsa cărorva probe, formal nu au recunoscut legalitatea tranzacției încheiată cu Igor Cecanov. Mai mult ca atât, instanțele de judecată au considerat că suma din litigiu a fost achitată cu altă destinație decât cea de îndeplinire a cerințelor contractuale. Consideră că instanțele urmau să atragă în proces „Andolir” SRL pentru a elucida pe deplin întrebarea apărută.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 26 septembrie 2017, expediată părților la 04 decembrie 2017 prin intermediul oficiului poștal, confirmare despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește. (f.d.125)

În aceste circumstanțe recursul, depus la data de 04 ianuarie 2018, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) al CPC, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin încheierea din 14 martie 2018 a considerat recursul admisibil.

Potrivit art. 441 CPC, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) al CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de administratorul procesului de insolvență al SRL „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi, este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre re judecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează:

Conform art. 445, alin. (1), lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre re judecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Cu referire la recursul declarat de către administratorul procesului de insolabilitate al SRL „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi, instanța de recurs menționează următoarele:

Din materialele dosarului se constată că la data de 01 februarie 2011 a fost încheiat între SRL „Aip Grup Invest” și Igor Cecanov un contract de livrare a producției agricole nr.01/02. În baza pct. 1 din contract, cumpărătorul SRL „Aip Grup Invest” și-a asumat obligația de a primi și de a achita producția agricolă și anume soie – 74 498,900 kg, iar furnizorul Igor Cecanov și-a asumat obligația de a pune la dispoziția cumpărătorului produsul sus nominalizat. (f.d.9-10)

SRL „Aip Grup Invest” la data de 07 februarie 2011 și 08 februarie 2011, a achitat prin virament potrivit ordinelor de plată nr. 10 și nr. 11, eliberate de BC „Banca Sociala” SA, sumele de 23 400 lei și 176 600 lei în contul lui Igor Cecanov. (f.d. 11)

Igor Cecanov în cadrul judecării acțiunii a susținut că nu a semnat cu SRL „Aip Grup Invest” nici un contract de livrare a producției agricole cu nr.01/02 din 01 februarie 2011, iar transferurile bănești din 07 februarie 2011-08 februarie 2011 în sumă totală de 200 000 lei efectuate de SRL „Aip Grup Invest”, au avut destinație de returnare a împrumutului și au fost virate ulterior de către Igor Cecanov în contul băncii BC „Banca Socială” SA cu destinația răscumpărarea apartamentului gajat pentru „Andolir” SRL de către Lidia Pelivan și Iurie Pelivan prin Igor Cecanov, conform acordului din 14 aprilie 2011.

Igor Cecanov a mai indicat că la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în baza plângerii sale se examinează cauza penală de învinuire a SRL „Aip Grup Invest” în comiterea infracțiunii de escrocherie, prevăzute de art.190 Cod penal, la baza învinuirii fiind pus contractul de livrare a producției agricole cu nr.01/02 și cerința de restituire a sumei de 200 000 lei.

Instanța de fond, examinând acțiunea depusă de administratorul procesului de insolabilitate al SRL „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi, a respins-o ca neîntemeiată, motivându-și hotărârea prin faptul că SRL „Aip Grup Invest” nu a prezentat originalul contractului de livrare a producției agricole cu nr.01/02 din 01 februarie 2011, iar alte probe în vederea semnării contractului nominalizat nu au fost prezentate. Instanța a mai indicat că suma 200 000 lei, transferate de SRL „Aip Grup Invest”, ulterior a fost virată în contul băncii BC „Banca Socială” SA cu destinația răscumpărarea apartamentului gajat pentru „Andolir” SRL de către Lidia Pelivan și Iurie Pelivan prin Igor Cecanov conform acordului din 14 aprilie 2011 și nu în contul achitării producției agricole.

Hotărârea instanței de fond a fost menținută prin decizia instanței de apel.

Potrivit art. 390 alin. (1) lit. e) CPC, decizia instanței de apel trebuie să conțină motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, studiind actele pricinii și verificând legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel, ajunge la concluzia că instanța de apel prematur a respins acțiunea, nu a supus examinării depline cumulul probelor și înscrisurilor anexate la dosar, ceea ce contravine prevederilor legale.

Potrivit art. 25 alin. (1) CPC, instanța trebuie să cerceteze direct și nemijlocit probele, să asculte explicațiile părților și intervenienților, depozițiile martorilor, concluziile expertului, consultațiile și explicațiile specialistului, să ia cunoștință de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio și să

vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanțelor constatate și al probelor cercetate și verificate în ședință de judecată.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, studiind materialele dosarului, reține că SRL „Aip Grup Invest” la depunerea cererii de apel a anexat originalul contractului de livrare a producției agricole cu nr.01/02 din 01 februarie 2011, care în instanța de fond a fost anexat în copie. Neprezentarea originalului acestui contract a fost unul din factorii care au dus la respingerea acțiunii de către instanța de fond. Instanța de apel, având în posesie originalul contractului dat, nu a verificat legalitatea acestuia, inclusiv dacă este semnat de Igor Cecanov și în ce condiții a fost încheiat.

Colegiul lărgit constată că instanțele de judecată în hotărârile sale au indicat că SRL „Aip Grup Invest” a transferat în contul lui Igor Cecanov suma de 200 000 lei cu titlu de returnarea împrumutului. Instanțele nu au verificat, când și în temeiul cărui act juridic SRL „Aip Grup Invest” a datorat împrumutul dat față de Igor Cecanov. Totodată, nu s-a verificat dacă SRL „Aip Grup Invest” este responsabil și dacă a avut vre-o obligație de a răscumpăra apartamentul din bd. Cuza-Vodă 15/2, mun. Chișinău pentru SRL „Andolir”, gajat de Lidia Pelivan și Iurie Pelivan la BC „Banca Socială” SA. Mai mult ca atât, nu s-a stabilit nici care sunt relațiile financiare dintre SRL „Aip Grup Invest”, Igor Cecanov, SRL „Andolir”, Lidia Pelevan și Iurie Pelivan și în baza cărui act juridic a apărut aceste relații financiare.

Instanța de recurs menționează totodată că instanța de apel nu a constatat nici faptul dacă contractul de livrare a producției agricole cu nr.01/02 din 01 februarie 2011 este obiect al cauzei penale de escrocherie, cercetată de către Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, cum a menționat Igor Cecanov, odată ce SRL „Aip Grup Invest” a prezentat în original contractul în prezenta speță.

Prin urmare, instanța de apel urma să stabilească și să elucideze circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, or, apelul este calea de atac ordinară, devolutivă și suspensivă de executare, ce provoacă o nouă judecare a pricinii în fond. Această cale de atac conferă instanței învestite cu soluționarea apelului, pe lângă competența verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate și unele atribuții de judecată ale primei instanțe și se extinde asupra tuturor împrejurărilor de fapt și de drept ale pricinii.

Colegiul lărgit constată, că instanța de apel urma să se expună pe fiecare motiv în parte. În conformitate cu art. 130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform jurisprudenței CEDO, instanțele de judecată, inclusiv instanțele de apel sunt obligate de a motiva hotărârile sale. În special, decizia instanței de apel trebuie să conțină circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți, ș.a.

Instanța de recurs reamintește, că obligația de motivare a hotărârilor judecătorești își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărârea Werner c. Austria din 24.11.1997), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și

argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărârea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994), iar obligația de motivare a hotărârilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Curtea a statuat că măsura obligării la oferirea de motivări poate varia în funcție de natura deciziei. Astfel, era necesar să se țină cont de diversitatea solicitărilor pe care le pot face părțile în cadrul examinării cauzei, ca și de diferențele din Statele contractante în privința prevederilor legale, a reglementărilor obișnuite, a avizului juridic și a prezentării și redactării hotărârilor – cu alte cuvinte, a tuturor circumstanțelor cauzei.

În același timp, instanța de recurs menționează, că motivarea care stă la baza deciziei trebuie să trateze separat fiecare dintre problemele punctuale ridicate de fiecare parte, cu excepția situației în care mijlocul respectiv de apărare era de natură să influențeze definitiv soluționarea cauzei.

Instanța de recurs indică, că fiecare parte a procesului trebuie să aibă nu numai facultatea de a-și face cunoscute elementele, pe care se bazează pretențiile sale, dar și aceea de a lua cunoștință și de a discuta orice probă sau concluzie prezentată instanței de judecată (CEDO, hot. Lobo Machado vs. Portugalia din 20.02.1996; hot. Vermeulen vs. Belgis din 20.02.1996). Nu prezintă nici o relevanță dacă elementul susceptibil să conducă la o anumită decizie este adus în discuție de către părți sau sesizat din oficiu de către instanță, chiar și în această din urma situație, judecătorul fiind obligat să impună discutarea lui.

În contextul dat, Colegiul lărgit menționează că obligația instanței de apel este de a verifica legalitatea hotărârii în întregul ei, independent de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, în conformitate cu art. 373 alin. (4) Cod de procedură civilă, ținând cont de indicațiile instanței de recurs.

Potrivit art. 373 alin. (1), (2), (4) și (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. De asemenea, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Concomitent, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din data de 26 septembrie 2016 și de a restitui prezenta pricină civilă la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele indicate, să verifice și alte circumstanțe ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate pe dosar, și în dependență de situația stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează relațiile civile, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1), lit. c), alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către administratorul procesului de insolabilitate al Societății cu Răspundere Limitată „Aip Grup Invest”, Gheorghe Postolachi.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din data de 26 septembrie 2017 în cauza civilă la acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Aip Grup Invest” în proces de insolabilitate împotriva lui Igor Cecanov cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a amenzii contractuale.

Se remite cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Luiza Gafton

Maria Ghervas